TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN ĐƠN DƯƠNG** TỈNH LÂM ĐỒNG	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số**: 04** /2023/QĐST-VDS	*Đơn Dương, ngày 19 tháng 7 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐƠN DƯƠNG, TỈNH LÂM ĐỒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ toạ phiên họp: Bà Lê Thị Kim Ngân.

Thư ký phiên họp: Bà Hoàng Mỹ Dung - Thư ký Toà án nhân dân huyện Đơn Dương, tỉnh Lâm Đồng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đơn Dương tham gia phiên họp: Bà Phan Thị Lành - Kiểm sát viên.

Ngày 19 tháng 7 năm 2023 tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Đơn Dương, tỉnh Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 104/2023/TLST-VDS ngày 18/5/2023, về yêu cầu *"Tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự"* theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 08/2023/QĐMPH- VDS ngày 03 tháng 7 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Chị **Ma X**, sinh năm 1984; Số định danh cá nhân/CCCD số: 068184004412 ngày cấp 20/8/2021; Nơi cấp: Cục C về TTXH;

Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Thôn K, xã T, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng

Nơi ở hiện tại: số nhà D thôn B, xã T, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

- *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:*

1 Cháu **Tou Tiang Neh V** , sinh năm: 2003; Địa chỉ: số nhà D thôn B, xã T, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

2. Cháu **Tou Tiang Ya B**, sinh ngày 25/01/2006; Địa chỉ: số nhà D thôn B, xã T, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

3. Cháu **Tou Tiang Na U**, sinh ngày: 11/02/2014; Địa chỉ: số nhà T, xã T, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

- *Người đại diện hợp pháp cho những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan***:** Chị **Ma X**, sinh năm 1984; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Thôn K, xã T, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng; Nơi ở hiện tại: thôn B, xã T, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

(Chị Ma X có mặt tại phiên họp, cháu T Tiang Ya B có đơn xin vắng mặt).

NỘI DUNG VỤ VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, người yêu cầu chị Ma X trình bày:

Chị Ma X với ông Ka T1 trước đây là vợ chồng có đăng ký kết hôn hợp pháp tại UBND xã T theo giấy chứng nhận kết hôn số 217 ngày 21/12/2002. Trong thời gian chung sống chị và ông Ka T1 có 03 người con chung tên là Tou Tiang Neh V, sinh ngày 20/8/2003, Tou Tiang Ya B, sinh ngày 25/01/2006 và Tou Tiang Na U, sinh ngày: 11/02/2014. Trong 03 người con chung của chị và ông Ka T1 có cháu Tou Tiang Neh V không may bị bệnh bẩm sinh không nhận thức, điều khiển được hành vi, không điều khiển vận động đi lại, từ khi sinh ra cho đến nay chỉ nằm một chỗ, mọi sinh hoạt cá nhân đều phải phụ thuộc vào người thân. Đã được UBND xã T cấp giấy xác nhận khuyết tật số 68 ngày 18/11/2013 và hàng tháng được lĩnh tiền trợ cấp xã hội. Dạng khuyết tật: Vận động. Mức độ khuyết tật: Đặc biệt nặng. Ngày 26/6/2020, ông Ka T1 không may bị tai nạn giao thông và đã chết. Theo giấy trích lục khai tử số 677/TLKT – BS ngày 21/9/2020.Để tiện cho việc giải quyết một số công việc liên quan đến nhân thân, chị Ma X đề nghị Tòa án tuyên bố cháu Tou Tiang Neh V, sinh ngày 20/8/2003 mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời chỉ định chị là người đại diện hợp pháp cho cháu T Tiang Neh V trong các giao dịch dân sự.

Quá trình làm việc, những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là cháu Tou Tiang Ya B, cháu T Tiang Na U thống nhất với ý kiến của chị Ma X về việc tuyên bố chị Tou Tiang Neh V bị mất năng lực hành vi dân sự cũng như thống nhất chỉ định chị Ma X (mẹ ruột) là người đại diện hợp pháp cho chị Tou Tiang Neh V trong các giao dịch dân sự.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đơn Dương, tỉnh Lâm Đồng phát biểu: Về tố tụng, Tòa án thụ lý đúng thẩm quyền, quan hệ pháp luật, thực hiện đúng thời hạn mở phiên họp. Quá trình tiến hành tố tụng, thẩm phán, thư ký, người yêu cầu giải quyết việc dân sự thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Về nội dung, căn cứ vào các tài liệu có trong hồ sơ việc dân sự, thấy rằng yêu cầu của chị Ma X là có cơ sở và đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của chị Ma X. Về lệ phí, buộc chị Ma X phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự, đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đơn Dương nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Đây là loại việc *"Yêu cầu tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự"*. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự là chúa Tou Tiang Neh V, hiện cư trú tại số nhà D thôn B, xã T, huyện Đ, tỉnh Lâm

Đồng nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Đơn Dương theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a, khoản 2 Điều 35, khoản 3 Điều 36; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu của đương sự: Theo kết luận giám định số 127/KLGĐ ngày 26/6/2023 của Trung tâm P đối với cháu T Tiang Neh V thấy rằng, về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 (ICD10) bệnh có mã là (F72 – ICD10); về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: hiện tại đương sự Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Chị Ma X có yêu cầu tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự đối với cháu Tou Tiang Neh V và chỉ định chị là người đại diện theo pháp luật cho cháu T Tiang Neh V trong các giao dịch dân sự. Các cháu Tou Tiang Ya B, cháu T Tiang Na U là con của chị Ma X và hiện nay đều chưa đủ tuổi thành niên. Quá trình làm việc, Tòa án đã xác định chị Ma X là người đại diện hợp pháp cho cháu Tou Tiang Ya B, cháu Tou Tiang Na U. Các cháu đều thống nhất với ý kiến yêu cầu của chị Ma X.

Căn cứ vào các chứng cứ tài liệu có trong hồ sơ việc dân sự phù hợp với lời trình bày của chị Ma X, những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan, kết luận giám định số 127/KLGĐ ngày 26/6/2023 của Trung tâm P có thể xác định cháu T Tiang Neh V là người bị mất năng lực hành vi dân sự.

Đối chiếu với quy định tại các Điều 22, 134, 135, 136, 141 Bộ luật dân sự 2015 có đủ cơ sở để chấp nhận yêu cầu của chị Ma X về việc yêu cầu tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự đối với cháu Tou Tiang Neh V.

[3] Về xác định người đại diện theo pháp luật cho cháu T Tiang Neh V thấy rằng: cha của cháu T Tiang Neh V là ông Ka T1 đã chết. Các em của cháu Tou Tiang Neh V đều chưa thành niên. Chị Ma X có đầy đủ năng lực hành vi dân sự nên chị Ma X là người đại diện theo pháp luật cho các cháu Tou Tiang Ya B, T Tiang Na Un theo quy định tại khoản 1 Điều 136 Bộ luật Dân sự. Theo quy định tại khoản điểm c khoản 1 Điều 47, Điều 53, khoản 2 Điều 136 Bộ luật dân sự và theo yêu cầu của chị Ma X cần xác định chị Ma X là người đại diện theo pháp luật của cháu Tou Tiang Neh V.

[4] **Về lệ phí**: chị Ma X phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của U1.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điểm a khoản 2 Điều 35, khoản 3 Điều 36, Điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 361, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội;

- Căn cứ các Điều 21, Điều 22, Điều 47, Điều 53, Điều 134, Điều 135, Điều 136, Điều 141 Bộ luật dân sự.

Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của chị Ma X về việc yêu cầu tuyên bố một người bị mất năng lực hành vi dân sự đối với cháu Tou Tiang Neh V, hiện ở tại số nhà D thôn B, xã T, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng.

Tuyên bố cháu Tou Tiang Neh V, sinh năm 2003 hiện ở tại số nhà D thôn B, xã T, huyện Đ, tỉnh Lâm Đồng là người bị mất năng lực hành vi dân sự kể từ ngày 19/7/2023.

Xác định chị Ma X là người đại diện theo pháp luật của cháu Tou Tiang Neh V. Các giao dịch dân sự của cháu Tou Tiang Neh V do chị Ma X xác lập thực hiện.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: chị Ma X phải chịu 300.000đ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự. Căn cứ biên lai thu tiền tạm ứng lệ phí số 0009365 ngày 18/5/2023 tại chi cục Thi hành án dân sự huyện Đơn Dương, chị Ma X đã nộp đủ lệ phí.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo trong hạn 15 ngày kể từ ngày công bố quyết định; người có quyền lợi nghãi vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết để yêu cầu Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng giải quyết việc dân sự theo thủ tục phúc thẩm. Viện kiểm sát được quyền kháng nghị quyết định này theo quy định tại khoản 2 Điều 372 Bộ luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:
- *TAND tỉnh Lâm Đồng;*
- *VKSND huyện Đơn Dương;*
- *VKSND tỉnh Lâm Đồng;*
- *Chi cục THADS huyện Đơn Dương;*
- *Các đương sự;*
- *UBND xã Đạ Ròn.*
- *Lưu HS, AV ./.*

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Thị Kim Ngân